728/05

Den 1. august 2005 blev i sag nr. 63.159:

xxxx xxxxxxxxxxxx
xxxxx xxxxxx xx x
xxxx xxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Danica Pension, klager over, at selskabet med virkning fra 1/1 2004 vil beregne sig et gebyr på 48 kr. månedligt. Klagen vedrører endvidere det forhold, at selskabet ikke har opbevaret den originale police.

Selskabet har fastholdt at være berettiget til at beregne omkostningsbidraget under henvisning til det til Finanstilsynet anmeldte bonusregulativ. Selskabet har anført, at originalpolicen er sendt til klageren.

Vedrørende ændring af gebyr

I december 2003 sendte selskabet en skrivelse til klageren om ændring af omkostningsbidrag til administration mv. Det fremgår heraf:

> "Som kunde i Danica Pension betaler du i dag et bidrag til dækning af blandt andet omkostningerne til administration. På nogle pensionsordninger dækker denne betaling imidlertid ikke vores omkostninger. Derfor foretager vi nogle ændringer, der træder i kraft den 1. januar 2004. Ændringerne er anmeldt til Finanstilsynet.
>
> ...
>
> **Privat pensionsordning med præmiebetaling**
>
> I dag betaler du en procentdel af indbetalingerne på din pensionsordning til dækning af omkostninger, og det vil du fortsat skulle gøre. Derudover betaler du et beløb på op

til 62 kroner om måneden. Størrelsen af dette beløb afhænger af, hvornår du har oprettet din pensionsordning, hvor stor din opsparing er, og hvor ofte du indbetaler.

Den 1. januar 2004 ændrer vi på beregningen af det månedlige beløb. Det betyder, at betalingen til dækning af omkostninger stiger på din pensionsordning. Betalingen stiger maksimalt med 1 procent af opsparingen. Du vil dog fortsat højst skulle betale 62 kroner om måneden. Beløbet regulerer vi en gang om året."

Nævnet har spurgt Finanstilsynet, om der i forbindelse med anmeldelsen af regulativet foretages en prøvelse af indholdet. Finanstilsynet har i sit svar af 17/5 2004 bl.a. anført:

"Finanstilsynet kan bekræfte, at tilsynet påser, at selskabernes bonusregulativer og bonussatser er betryggende og rimelige. For så vidt angår bonussatser sker tilsynets kontrol efterfølgende."

Finanstilsynet har uddybende anført:

"Det følger af § 21 i lov om finansiel virksomhed, at selskabets regler for beregning og fordeling af realiseret resultat skal føre til en rimelig fordeling mellem de enkelte kunder. Størrelsen af fremtidig bonus er ikke garanteret. Selskabet har mulighed for at ændre anmeldte bonusregulativer også for bestående forsikringer, hvis det er i overensstemmelse med de aftaler, som selskabet har indgået med sine kunder.

Finanstilsynet påser løbende, at selskaberne overholder bestemmelserne i lovens § 21 om betryggenhed og rimelighed, herunder bekendtgørelse om kontributionsprincippet, som er udstedt i medfør af lovens § 21, stk. 5. Tilsynet er forpligtet til at reagere over for selskaberne, såfremt det anmeldte ikke kan anses for at leve op til lovens krav, men Finanstilsynets manglende reaktion indebærer ikke, at Finanstilsynet kan tages til indtægt for, at have godkendt det anmeldte grundlag.

I henhold til § 3, stk. 3, i anmeldelsesbekendtgørelsen skal anmeldelser af satser, parametre og lignende, hvor selskabet højst forpligter sig til anvendelse af de anmeldte størrelser i et år, ikke indeholde en økonomisk, juridisk og aktuarmæssig redegørelse for de anmeldte størrelser. I stedet skal der efterfølgende redegøres for de anmeldte størrelser i den ansvarshavende aktuars beretning til Finanstilsynet for det år, størrel-

serne er taget i anvendelse. Dette betyder, at tilsynets kontrol af f.eks. gebyrers rimelighed hovedsagelig sker efterfølgende i forbindelse med tilsynets gennemgang af aktuarens beretning.

…

Såfremt Finanstilsynet ved den efterfølgende kontrol konstaterer, at selskabets anmeldte satser, parametre og lignende ikke kan anses for at leve op til lovens krav om rimelighed, vil Finanstilsynet i medfør af § 21, stk. 6, i lov om finansiel virksomhed pålægge selskabet, at rette op på fordelingen med konsekvens for den allerede forløbne periode."

Klageren har over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet er uberettiget til at indføre det omtvistede gebyr. Klageren har til støtte for sin påstand i skrivelse af 17/2 2004 anført:

"Det er imidlertid selskabets famøse brev af dec. 2003, der direkte har affødt min klage. Her bebuder selskabet, at 'betalingen til dækning af omkostninger stiger på din pensionsordning' og 'Du vil dog fortsat højst skulle betale 576 kroner om året'.

'*Fortsat højst betale*' - hvad er det jeg fortsat skal betale? Jeg ringer straks (18.12.2003) til selskabet og taler med *L.*, der lover en nærmere forklaring. Men hverken L. eller andre ringer tilbage med nogen forklaring, og først efter min klage til Ankenævnet skynder en anden Danica-medarbejder sig at skrive til mig, at brevet af dec. 2003 skam ikke betyder noget - for mig.

I hele mit lange liv som borger i det danske samfund har jeg aldrig oplevet magen til vilkårlig - jeg fristes til at sige uduelig - administration, hverken fra stat, amt eller kommune. Danica Pension slår i sandhed alle rekorder."

Selskabet har over for nævnet fastholdt, at det er berettiget, at selskabet trækker et omkostningsbidrag ved beregning af bonus, og at selskabet har været berettiget til at ændre reglerne for beregning af omkostningsbidraget.

Nævnet har i en række lignende sager, ankenævnskendelserne 61.530, 63.160, 63.230, 63.360, 63.422, 63.464 og 63.900, med dissens udtalt, at der ikke i de indgåede

forsikringsaftaler var adgang til af bonus at beregne sig et gebyr på 48 kr. for forsikringer, der var under udbetaling, når et sådant gebyr påvirkede størrelsen af selskabets overskud.

Efter nævnets afgørelse i disse sager, har selskabets advokat i skrivelse af 11/4 2005 til nævnet bl.a. anført:

> "Sammenfattende kan det anføres, at selskabets bonusregulativ har fornøden hjemmel i aftalen. Størrelsen af den tildelte bonus er rimelig. Lovgivningen forudsætter, at omkostningsresultatet indgår i bonusberegningen. Bonusregulativet regulerer ikke selskabets andel af overskuddet, men regulerer alene fordelingen mellem individuel bonus og kollektivt bonuspotentiale. Selskabets andel af overskuddet reguleres i den anmeldte Overskudspolitik. Der er intet usædvanligt i, at den som kriterium anvender omkostningsresultatet. Overskudspolitikken er et forhold af offentligretlig karakter mellem Danica og Finanstilsynet og falder herved uden for Ankenævnets kompetence. Overskudspolitikkens indhold kan ikke medføre helt eller delvis ugyldighed af bonusregulativet.
>
> Dertil kommer, at nævnets argumentation ikke begrunder resultatet. Såfremt gebyret ikke er berettiget, fordi 30 % tilgår selskabet, må konsekvensen være, at overskudsfordelingen må ændres. Konsekvensen kan aldrig være, at forsikringstagerne skal have pengene tilskrevet, fordi man herved tilsidesætter kontributionsprincippet, som skal tilsikre, at bonus fordeles mest rimeligt mellem de, der har været med til at tilvejebringe overskuddet.
>
> Nævnet har tidligere afgjort det forelagte spørgsmål, jf. sag 60.376 af 20. oktober 2003, og de nu afsagte kendelser er en ændring af praksis. Efter Danicas opfattelse er denne praksisændring ikke berettiget, jf. det ovenfor anførte."

Vedrørende opbevaring af originalpolice

Klageren har i sin klageskrivelse af 14/1 2005 til nævnet anført:

> "... - at selskabet tilsyneladende ikke har opbevaret de originale policer (hvor er de blevet af?), men i stedet påberåber sig aftaler registreret i selskabets edb-systemer. Jeg kender intet til disse 'aftaler', men anmoder nu på den givne anledning til at få

kopier af aftalerne tilsendt. *Spørgsmål*: er 'aftalerne' konciperet af Danica på grundlag af policerne?"

Klageren har i skrivelse af 23/1 2004 til nævnet supplerende anført:
Danica Pension er ikke i besiddelse af de originale policer - påstår man - men henviser til 'aftaler', der er registreret i selskabets edb-systemer. Som nævnt ønsker jeg at få tilsendt kopier af de 'aftaler', der berører mig, men som jeg altså ikke kender, og jeg fastholder i det hele min klage over selskabet, således som den er formuleret i mit brev af 14.1.2004 in fine.

Selskabet har i skrivelse af 3/2 2004 anført:

"For så vidt angår spørgsmålet om opbevaring af originalpolicen har Danica Pension informeret K.W.-K. om, at selskabet ikke er besiddelse af nogen originale policer eller kopier heraf, men at selskabet har samtlige aftaler, der er indgået med K.W.-K. i forbindelse med tegning af pensionsordninger. Derudover er ordningernes virkemåde og vilkår registreret i vores edb-systemer. ...

Udgangspunktet er og har altid været, at livsforsikringsselskabet sender den originale police til forsikringstager. Når Danica Pension før i tiden udstedte en police og sendte den til forsikringstager, skyldtes det, at en udstedt police sammen med dokumentation for præmiebetaling repræsenterer en værdi og dokumenterer forsikringstagers ret. Hverken i det daværende Statsanstalten for Livsforsikring, det daværende Baltica eller i Danica Pension har der altså været praksis for, at livsforsikringsselskabet ligger inde med den originale police. Endvidere er det Danica Pensions opfattelse, at selskabet ikke er forpligtet til at ligge inde med originalpolicen eller en kopi af denne.

K.W.-K.'s brev fra den 25. marts 2003 til Danica Pension er vedlagt en kopi af den originale police, hvilket bekræfter, at K.W.-K. har været/er i besiddelse af den originale police, ...

Der er således ikke tale om, at Danica Pension har forlagt originalpolicen til K.W.-K.'s livrente 112...

Danica Pension skal understrege, at K.W.-K. naturligvis ikke har en ringere retsstilling end ellers som følge af, at Danica Pension ikke ligger inde med en originalpolice tilhørende livrenten 112..."

Af forsikringsbetingelserne fremgår, at bonus beregnes efter det til Finanstilsynet anmeldte bonusregulativ.

Af anmeldelse af ændring dateret 1/12 2003 fremgår:

"Endvidere tilføjes et nyt afsnit om

'Pensionsordninger og privat videreførte ordninger (efter fratrædelse)'

'For disse forsikringer betales et månedligt gebyr, således at der som minimum betales 48 kr. om måneden i samlet omkostningsbidrag. De 48 kr. reguleres hvert år.' "

Nævnet udtaler:

Nævnet har tidligere ved flertalsafgørelser givet klagere medhold i, at der ikke i forsikringsaftalerne var hjemmel til at opkræve et gebyr som det, også denne sag vedrører. Disse principielle afgørelser er blevet anfægtet af de involverede selskaber, som dermed ikke er bundet af nævnets afgørelser. Efter de foreliggende oplysninger vil en række af disse klagere med støtte fra Forbrugerrådet anlægge sag herom ved domstolene. Nævnet finder det på denne baggrund for rigtigst at afstå fra at træffe afgørelse i tilsvarende sager, så længe dette spørgsmål ikke er endeligt afgjort ved domstolene, jf. også § 4 i nævnets vedtægter.

Nævnet bemærker, at selskabet på baggrund at sit IT-system kan lave en udskrift af den aftale, som er indgået med klageren. Nævnet finder ikke anledning til at kritisere, at selskabet ikke har opbevaret en papirkopi af den originale police, som klageren har modtaget.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke kritisere, at selskabet ikke har opbevaret den original police.

Nævnet kan derudover ikke afgøre sagen.

Marianne Højgaard Pedersen